

SVENSKA SLOTTSMÄSSOR

JUL PÅ EKENÄS SLOTT

HANTVERK SMÅSKALIGHET KVALITET ATMOSFÄR

UPPLEVELSER FÖR ALLA SINNEN

Vandra omkring i exklusiva miljöer som bara öppnar sina dörrar en gång om året. Upplev klassiska julmiljöer som man minns från sin barndom, och en atmosfär som förnimmer känslan av julen. Upplevelser för alla sinnen. Just så är det att kliva in på en av Svenska Slottsmässors julmässor.

På en julmässa ska det inte bara finnas bra hantverk och god mat, det handlar om en helhetsupplevelse där vi vill att ni ska få uppleva dofter, smaker, ljud, och levande ljus från eldar och marschaller

Vi arrangerar julmässor på vackra platser runt om i Sverige och arbetar oförtrutet med att vidareutveckla våra julmässor med en kvalitet som är något alldeles extra. Hos oss ska du hinna allt det där genuina och mysiga som gör att man sitter med ett leende på läpparna på väg hem.

I 30 år har vi arbetat för att ge dig en fulländad upplevelse inför ditt egna julfirande. Tillsammans med de bästa av Sveriges hantverkare och småskaliga matproducenter tycker vi att vi kommer väldigt nära. Vi hoppas att du håller med oss.

Varmt välkommen till 2026 års julmässor med Svenska Slottsmässor!

Herrsäter Gårdsmejeri i östgötska myllan producerar bl a sin omtyckta ostkaka i moderna lokaler på en anrik plats.

Annika Carell började dekorera sin keramik med katter, men nu har hennes drake blivit allt mer populär.

Lena Nyströms passion är att sticka. Inte bara kläder utan även att sticka in föremål och möbler.

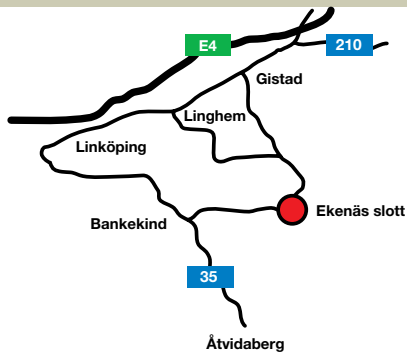
Jul på Ekenäs slott 12–15 november

TORSDAG 12–19 | FREDAG 11–21 | LÖRDAG 10–19 | SÖNDAG 10–16

Entré: 100:- | Barn under 12 år fri entré i målsmans sällskap. | www.svenska-slottsmassor.se

Jul på Ekenäs slott

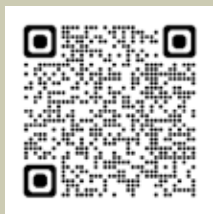

12-15/11

Öppet:

Torsdag 12-19, fredag 11-21
lördag 10-19, söndag 10-16

Boka biljett och info här:

<https://svenska-slottsmassor.se/vara-massor/jul-pa-ekenas-slott/>

På plats accepteras även kontanter.

Barn under 12 år fri entré i målsmans sällskap.

Parkering:

Gratis parkering.

Tillgänglighet:

Trappa till slottskällaren och flygeln. Övriga lokaler i markplan.

TIDNINGSPRODUKTION:
SVENSKA SLOTTSMÄSSOR /
MYR DESIGN / BOLD PRINTING MITT

Nu är det jul igen på Ekenäs slott!

Den årliga julmässan på Ekenäs slott är snart här och knackar på dörren. Slottsområdet kläs i julskrud den 12-15 november. På fredag har vi kvällsöppet och tänder hundratals marschaller.

Varmt välkomna att uppleva en genuin julmessa med dina nära och kära på Ekenäs slott den 12-15 november. Genuin i den meningen att mässan representerar många svenska jultraditioner. Mässan erbjuder ett stort utbud av aktiviteter, hantverk, delikatesser och musik, som påminner om julmarknader från förr. Här kan du umgås, handla kvalitets-hantverk från småskaliga hantverkare från hela landet och få intryck som kanske inspirerar till det egna julpysslet eller julbaket. Den yngre publiken brukar uppskatta ponnyridning, som arrangeras på gårdsplanen. Passa på att

gå en guidad slottsvandring och se ett gammaldags julpyntat slott. Alla marschaller och ljusspel förgyller miljön ytterligare. Blir du kaffesugen är du välkommen in på våra två caféer – slottscaféet i flygeln och caféet vid ekonomibyggnaderna.

Jul på Ekenäs slott är Östergötlands julmessa nummer ett och lockar många besökare. I fantastisk sagomiljö samlas flera av Sveriges skickligaste hantverkare. Med några veckor kvar tills den "riktiga" julhelgen blir mässan ett bra avstamp inför den stundande högtiden. Precis lagom för att komma i rätt stämning och hinna med de egna julbestyren.

Ett riktigt sagoslott

Ekenäs slott ligger mitt i Östergötland och är ett av Sveriges bäst bevarade renässansslott.

Familjen Bergengren är ägare till slottet, som också är ett museum och håller öppet för allmänheten under somrarna. De årliga riddarspelen är ett omtyckt evenemang vid Ekenäs slott. Men närmast är det svenska jultraditioner som står i centrum.

Välkommen till en stämningsfull julmessa i sagolik miljö!

Hantverk med (pil)spetskompetens

Christian Erlandsson från Pil & Anläggning kommer att demonstrera sitt hantverk under mässtagarna.

– Serietillverkning är inget för mig. Det är friheten i själva skapandeprocessen som driver mig, berättar Christian. När jag flätar använder jag mig av ett sextiotal olika ekologiskt odlade pilsorter där varje träd har just sin speciella färg och nyans. Färgen på varje enskild pilsort går sedan även att variera ytterligare genom att använda olika torkningsmetoder, vilket medför att jag kan skapa ett närmast oändligt antal nyanser och mönster.

Christian tillverkar allt från staket, som kan kräva fyra centimeter tjocka grenar, till små örhängen i millimetertunn pil. I samband med julmässan brukar dock hans strutliknande talgbollshållare, ljuskronor, fat och japanskinspirerade upplysta fågelhus och holkar vara mest efterfrågade. Här finns också möjlighet till att inhandla en pilsort som fungerar utmärkt som brännvinskrydda.

Lyxhotell för kor

Sedan 1684 är Herrsäter en kronogård och förvaltas av Statens Fastighetsverk.

Men det började långt före att gården drogs in till staten för 330 år sedan. En vindflöjel på taket till en flygel vittnar om året 1616. Om detta stämmer kan man bara spekulera, men att huset är gammalt råder inget tvivel om.

Även om mycket är gammalt på Herrsäter finns här även nya byggnader. 2004 uppfördes en ny modern lösdrikt-ladugård med mjölkrobot till gårdens kor. Här kan kossorna ta dagen som den kommer, äta, sova eller mjölkas när de själva känner för det. En typ av lyxhotell,

fast för kor då. Att skapa mjölk med god kvalitet kräver goda förutsättningar, vilket kossorna har i en modern ladugård. I samband med att en ny koladugård byggdes kunde den gamla ladugården från 1887 renoveras och hyser idag ungdjur, sinkor och kalvar.

– Hos oss hittar ni lokalproducerade produkter skapade av ett levande familjehjordbruk mitt i den östgötska myllan, berättar Erik Carlsson. På gården har vi även en gårdsbutik som är öppen alla dagar 8–20. Där finns mycket gott från gården och även andra lokala producenter.

Pilotens hemlighet

Namnet Gooslander kommer från det flygplan som är ursprunget till hela historien

Det börjar med en dag på loppmarknad i London.

– Oscar Brixton, vars dagböcker vi har kommit över och som vi hittade på loppmarknaden Portobello Road Market i London, kallade sitt plan för Gooslander, berättar Per Klevell. Historien börjar på 1920-talet och dagböckerna från hans otaliga resor runt om i världen innehöll bland mycket annat även ett recept på ett unikt kaffe. Han var väldigt dedikerad och sökte hela sitt liv efter den ultimata kaffeupplevelsen och har, i vårt tycke, lyckats hitta det. Vi har tagit fasta på receptet (som nu är vår och Oscars väl bevarade hemlighet) och tagit fram ett kaffe som älskas av alla. Vi har helt anspråkslöst döpt det till "The legend".

All tillverkning och rostning sker lokalt i Sverige. Men det stannar inte där. Till ett fint kaffe behövs ju något gott att äta. Man sökte med ljus och lykt efter smaker och god saker att komplettera det unika och goda kaffet med och tycker sig nu ha hittat detta i fantastiska tryfflar. De görs i 10 olika smaker så att det ska finnas något för alla.

– Vad en tryffel är tvistar många om, säger Per, men i vår mening är det en härligt krämig kakaomassa, ibland smaksatt, men även naturell, som sedan pudras med kakaopulver. Det är främst att den pudras med kakao som särskiljer den. Det som inte pudras kallar vi för praliner och där finns det en uppsjö av olika varianter och tillverkare. Namnet tryffel härrör sig förmodligen från likheten med den goda och lika exklusiva tryffelsvampen. Självklart är även vårt recept på tryfflarna hemligt. Tryfflarna och dess sortiment har på kort tid vuxit och är nu vår bäst säljande kategori. Vi packar i snygga och designade förpackningar, så även ögat får något fint att titta på. Vi lämnar inget åt slumpen utan arbetar igenom allt ut i minsta detalj.

Djurdekorationer som signum

Annika Carells keramik känns igen på de unika djurdekorationerna.

– Kattens uttrycksfulla kroppsspråk passar perfekt att återskapa i lera. Jag gjorde kattfigurer i cernitlera redan innan jag började med keramik 1995. På många av mina bruksföremål hittar du också en liten diskret kattfigur, vilket gör att varje föremål får en egen personlig karaktär, och mina kattdekorationer var länge lite av mitt signum, berättar Annika.

Men allt mer börjar ett annat djur bli

hennes signum. För utöver de kattdekorade bruksföremålen formger hon även andra djurfigurer, varav den svarta keramikdraken har en alldeles speciell dragningskraft. Inspirationen till draken kommer från filmen om Eragons drake Saphira. Den lilla draken är så populär att den tar allt större plats i Carells produktion.

Det som började med en kvällskurs tillsammans med mamma inspirerade till mer. Efter det har Annika gått några enstaka kurser men för övrigt är hon självlärd.

Färg, form och fantasi

Marie Kling, Kling Kollektion, har tagit fram en kollektion ytterkläder av högsta kvalitet som passar vid alla tillfällen. Från vardag till vackra vinterbröllop.

Designen är personlig, ganska typiskt skandinavisk, och inte sällan inspirerad av historiska kläder. Några modeller har hängt med sedan starten 2011, nya tillkommer då och då.

– Min ateljé finns strax utanför Norrköping och där jobbar jag och min sömmerska Krystyna, berättar Marie. Här tillverkar vi kappor i ull med feminint snitt

och i härliga färger. Vi vill skapa kappor i fina material och med kvinnlig skärning för att kvinnor i olika storlekar och ålder alla ska kunna känna sig lika fina.

All design och tillverkning sker i ateljén och all försäljning sker via mässor och Pop-up på olika platser i södra Sverige.

Mitt fokus är färg och form. Alla kläder är handsyddas och materialet är alltid i ull. Jag står själv för all design, och syr gör Krystyna, min duktiga polska sömmerska.

Från tanke till form

Under 11 år har betong och konsthantverk varit heltidsarbete för Ewa Dolck, Fristad utanför Borås.

Med egen verkstad och butik skapar och säljer Ewa trädgårdsdekorationer, bruksföremål, julpynt och smycken, helt eller delvis skapade i betong.

Med åren har skapelserna tenderat bli mindre och mindre, och i år följer t ex en begränsad upplaga snögubbar och tomtar i miniatyrformat med på mässorna, enbart 15 mm höga! Jo, det

kommer även med mer vanlig storlek julpynt!

Även det lite ovanligare med smycken där detaljerna är i betong, och dekorationerna uppbyggda med pincett under förstöringsglas, ofta med motiven av olika hundraser, katter, hästar, kor, insekter och växter.

Du hittar mer om Ewa och sortimentet konsthantverk i sociala medier samt hemsida.

JULKLAPPSTIPS

Ge någon, eller unna dig själv en fin julklapp från julmässan. Här finner du svensk design och hantverk.

Grantorpstomte från Design på Ekebo.

Hänge från Asasmycken.com

Bolero från By Mårs.

Tofflor från Tina Päls.

Kopp från Sagolika Keramik.

Skål från Rondigi Konsult.

Roslagsglutt från Bromma Keramik.

Krans från Slöjdmakarna i Järvsö.

Julbock från Marbobocken.

Julkärven

En havrekärve/julkärve, eller nek, är en form av fågelmatning som består av en sädeskärve av havre som av tradition sätts ut till småfåglarna kring jul.

Julkärvar har varit särskilt vanliga i Norden, och kan spåras tillbaka till 1700-talet, men är troligen väsentligt äldre, kan man läsa på Lerdalens Kärvars hemsida. Förr i tiden var bönderna rädda för småfåglarna, som kunde göra stor skada på säden. De trodde att om fåglarna fick en egen kärve av den fina, dyra säden till jul, så skulle de vara mindre glupska under året. I vissa berättelser var kärven inte till för fåglar utan för asaguden Tors bockar. Neken skulle sättas upp på julafton och det fick inte doppas i grytan förrän neken var uppe. Den skulle vara så hög som möjligt och det tävlades om att få den högsta kärven. Man trodde bland annat att den skulle skydda mot blixtnedslag under året.

DELTAGARFÖRTECKNING

MATHANTVERKARE

Ante på röken, Anders Nilsson
Varm och kallrökt fisk, löjrom, röror och såser.

Basturökeriet i Sverige
Basturökta och torkade charkprodukter som sidfläsk, fläskfilé, salami m m.

Birgittas Matbod
Marmelad, chutney, senap, smaksatt honung, lagrade hårdostar från Öland.

Botanicus Gårdsbutik
Hembakat bröd av olika sorter med julig smak.

Bräutigams Marsipan
Marsipan, choklad och praliner.

CC's Havtornsdelikatesser
Havtornsprodukter: marmelad, saft, gelé, te, torkade bär, senap, juice, kombucha.

DelikatessGrabbarna
Heminlagd sill, kallrökta korvar, senap, rökt ål.

Evas Skafferi
Glögg, spansk saffran, saffranprodukter.

Fresons Bageri & Trädgård
Kindaostkaka, kalvdans, Kindalimpan, skorpor och sylt.

Gooslander
Chokladtryfflar, kaffe.

Goumero
Ekologisk olivolja, fetaost, vinäger, oliver, druvsirap, russin, vildplockade kryddor.

Heart & Honey
Smaksatt honung, naturell honung, honungssenap.

Herrsäter Gårdsmejeri
Ostkaka, ko-ost, kalvdans, sylt, marmelad.

Hovsenap
Hovsenap, whiskysenap, helgrov senap, julsenap från egen odling och tillverkning.

Hälsinge Hjortron
Hjortron-, blåbär-, tranbärs- och hallonsylt.

Härjedalsskafferiet
Forbondekorv, hållbröd, smaksatt ost, enbärsmust m m.

Knektgården Thé & kryddor
Kryddor, te, kanelstänger m m.

Kullabygdens Frukträdgårdar
Äppleprodukter såsom must, glögg, vinäger, sirap, chips, salsa.

Mariannelunds Karamellkokeri
Egentillverkade konfektyrer. Brända mandlar, fudge, mintkyssar m m.

Odensjö Hemlagad
Svensk handgjord balsamico gjord på lokala frukter och bär.

Olivhus
Oliver, ost.

Osterian
Lagrade kvalitetsostar.

Roosens Delikatesser
Egentillverkade ölkorvar.

Schweizermandel i Ambjörnarp
Kanderade mandlar och cashewnötter, salta mandlar och nötter, fudge.

St. Anna Rökeri
Svenska salami och ölkorvar, lufttorkat charkuteri.

Svanchoklad
Förstklassiga chokladpraliner tillverkade på Öland med smak av Öland.

Sörmlands jakt o vilt
Viltkebab och korv.

Team Selin
Strömmingsburgare.

Togora Gård
Oliver, kryddor, tapenade, balsamvinäger, pesto, tomatsåser, kryddblandningar, smaksatt salt, egentillverkad olivolja från Lesbos. Fikonprodukter.

Viltmat Sverige
Torkat renskav, rökt älghjärta, hjort, älg- och vildsvinssalami och korv.

Vist Skafferi
Kallpressad rapsolja, smaksatt rapsolja, kryddblandningar, bbq-såser, dressingar, marinader och grillolja.

Ölbryggeriet
Egenproducerad öl.

Östersundets Fisk
Gösfilé och abborrfilé. Vacuumförpackade och frysta. Vänerlöjrom på burk. Rökt och gravad lax, gravlaxsås.

HANTVERKARE

A-Mi's Krukmakeri
Drejat och kavlat stengods, bruksföremål, ljuslykter, tomtar, glasfusing.

Andersborg Trädgård
Kransar, granrisbockar, kärvar, blommor.

Annika Carells keramik
Keramik med dekorationer.

Antans Ull & Annat
Vättar och tovat i lin och ull.

Asasmycken.com
Smycken i äkta silver av egen design och tillverkning.

Ateljé Hemmagjort
Alla tiders förklä i bomull och lin ur en kollektion av 100 olika tyger. Design av bland annat Stig Lindberg och Viola Gråsten. Kassar och vetevärmare.

Ateljé Vävkorgen
Tonade bordsmattor, ripslöpore, tabletter, korgdukar, festremсор, plädar, underlägg.

Bromma Keramik
Stengods: oljelampor, bruksföremål, tomtar m m.

By Mårs
Ullplagg: Jackor, västar, kjolar, ponchos och sjalar i Gotlandsmönster.

Can Lamm
Tvättbara lamm- och fårsinn i olika färger från egen besättning. Handtvättad ull i olika färger.

Cattis Porslinis Boutique
Handmålade porslin och glas, virkade dekorationer, pynt av pärlor.

Christina Blombergs sybod
Mössor, hattar, boor, kragar, halsdukar, pannband.

DesignLenaW
Tidlösa silversmycken i enkla linjer och med en lekfull touch. Smycken som har en tydlig historia och innebörd t.ex. Att Våga-gubben. Egen design och tillverkning.

Design på Ekebo
Betongprodukter.

Ewa Dolck
Betongkonst.

Familjen Lärking
Pyssel.

Hammars Smedja
Handgjorda smidesprodukter. Skohorn, krokare, kapsylöppnare, ljusstakar.

Hemöstris Skinnboa
Lammskinn, lammskinnprodukter, garn och tovade produkter från gården.

Hildings Hantverk
Handstöpta ljuskronor, ljus.

Hoppalanta Design
Egna illustrationer på brickor, skärbräden, glasunderlägg, förkläden, kuddar, muggar, fat m m.

I Skinn
Egendesignade kläder och accessoarer i ull och lin.

IMK Förlag
Illustrerade barnböcker, örngott och adventskalendrar med motiv från böckerna.

KEMA Smycken & Design
Smycken i fusingteknik av glas, silver, läder och stål.

Kling Kollektion
Kappor och koftor i ull.

Lena Textilia
Stickat: Lampskärmar, pallar, koftor, sjalar, mössor, skosnören m m.

Lerdalen's Kärvar
Havrekärvar, dörrkransar.

Libbes Läder
Egentillverkade lädervaror: Plånböcker, väskor, bälten, olika fodral.

Lisbet Rydell
Necessärer och väskor.

MATBODS-TIPS

De underbara delikatesserna från matboden kommer från småskaliga matproducenter.

Olivolja från Togora Gård.

Marsipangris från Bräutigams.

Spansk saffran från Evas Skafferi.

Oliver från Olivhus.

Korvar från Viltmat.

Ost från Osterian.

Årets julutgåva från Hovsenap.

Julhällbröd från Härjedalsskafferiet.

Julsill från Delikatessgrabbarna.

För kropp och själ

På det lilla torpet Åsen i Äspered, Västergötland, odlar Camilla och Christer Bergsten havtorn.

– Vårt varumärke CC's står för lokalproducerade ekologiska havtornsprodukter som tillverkas med hjärta och själ för hälsa och välbefinnande, berättar Camilla på CC's Havtornsdelikatesser.

Havtornsbären handplockas omsorgsfullt varje år och genom stor noggrannhet i förädlingen uppnås en hög kvalitet i deras produkter. Odlingen består av 2000 havtornsbuskar.

Havtorn har en lång historia. Växten härstammar troligtvis från östra Himalaya och trivs bäst på karga platser med mycket solljus. Havtorn har under många århundraden haft en medicinsk användning i Asien tack vare dess välgörande egenskaper vid besvär med slemhinnor och skador på huden. Intresset för den medicinska tillämpningen av havtornsprodukter för dess hälsoeffekter har börjat uppmärksammas världen över.

Lizette of Sweden

Egna smycken i olika tekniker: Luffarslöjd, kumihimo, makramé, påtning, virkat, flätat m m.

Marboboeken

Halmslöjd, bockar, grisar, tomtar, taxar, kransar, rutor, kärvar m m.

Marita Palm Keramik

Keramik: änglar, häxor, ljuslyktor, tomtar, skyltar.

Millas Fröjd

Hantverkstvärl, cerat, såpa, schampo, balsam.

Nordiska Naturväsen

Tovade naturväsen. Ulligamfåglar, monstertyggor, trollsländor, sittunderlag, väggtäcken.

Ompen konsthantverk

Skäggtomtar, hängtomtar, änglar i olika utföranden, smycken.

Pil & Anläggning

Pilflätning: fågelbord, holkar, fat, smycken, korgar, avdelare, vindskydd, amplar, ljuskronor m m.

Pratoom's Hantverk

Blommor i bröddeg.

Rondigi Konsult

Läder och trä. Förkläden, bälten, väskor, grytlappar, ljusstakar, skålar, nyckelringar, bokmärken, hundhalsband, koppel, leksaker, amplar, vinställ, grytunderlägg, armband.

Sagolika Keramik

Brukskeramik, drejat, kavlat: Koppar, skålar, fat, änglar, ljuslyktor.

SAK Bronssmycken

Design och tillverkning Ann-Kristin Sundberg.

Skogsfruns Väv och Hantverk

Trasmattor, löpare, tomtar, vättar, stickat, virkat, tovade ljuslyktor och vinkylare.

Slöjdmakarna i Järvsö

Fårskinnsfällar, fårskinnskransar, fårskinnsbelysning, fårskinnsprodukter.

Tina Päls

Fårskinnsvaror: mössor, vantar, öronmuffar, sadelskydd, pannband, plädar, tofflor, halsdukar, dynor.

Trollets Snickerier och Trädgård

Trähantverk, charkbrickor, skärbrädor m m.

Med reservation för ändringar.

Under mässan, missa inte ponnyridning för de minsta lördag-söndag!

Välkommen in till vårt café med hembakat bröd!

Tomtar för adoption

Ompen HB har jobbat med konsthantverk i nästan 40 år. Det som började trevande i lekrummet i föräldrahemmet i Onsala har nu vuxit till en passion.

Många olika sorters hantverk, i många olika material, har de ägnat sig åt under åren, men de senaste drygt 20 åren har Tomtarna och Änglarna i fårskinn dominerat skapandet. Ompen jobbar framför allt med ekologiskt framtaget fårskinn från islandsfår. Dessutom arbetar de med skinn från gotlandsfår, giftfritt beredda i Tranås i Sverige. Av dessa görs de långa, härliga, skäggen som ger varje tomte sin unika karaktär. Viktigt är också att alla tomtar har ögon, så att man verkligen kan se personligheten i varje liten nisse.

– I juletid brukar vi åka land och rike runt och adoptera bort våra tomtar, berättar AC och Torben (Tomtemor och Tomtefar) på Ompen. Det verkliga glädjeämnet är att träffa alla härliga kunder och nya adoptivföräldrar. Lite skvaller om vad som hänt i Tomteverkstaden sen sist och rapporter om hur våra tomtar sköter sig, är alltid trevligt att få.

– Våra tomtar är hustomtar och arbetar hela året runt. Även om ni stoppar dem i en låda under en stor del av året kommer de springa omkring och ta hand om huset när ni sover eller inte är hemma. Men de städar tyvärr inte. De rör sig bara när man inte tittar på dem. Tittar man på dem står de blickstill. Bli därför inte förvånad om ni någon gång hittar dem på ett helt annat ställe än där ni trodde ni lämnade dem.

Avslutningsvis några tips från Tomtemor: Borsta gärna skägget. Minst en gång om året, på era tomtar med skägg av islandsfår. Tomtar tycker dessutom om att bli ompysslade. Så klappa dem ofta.

Tomtefar tipsar om att alla tomtarna vill ha mycket gröt på julaften. – Skäm bort era tomtar så skämmer de bort er! Men de ska bara duscha vart 17:e skottår. Och de är precis nyduschade när ni får dem.

Med antika maskiner som hjälp

Tanken på smide började då Andreas Hammar såg ett TV-program där deltagarna tävlade i att smida knivar.

– Jag fastnade direkt och fick av en slump kontakt med en oerhört trevlig herre i grannbyn som hade en egen smedja, berättar Andreas. Han erbjöd mig att prova på att smida. När jag hade tillverkat min första spik var det som om ett ljus tändes, och jag visste att detta var något jag måste fortsätta med.

Andreas började bygga en egen smedja hemma och tillbringade varje ledig stund där. Till sist tog han tjänstledigt för att kunna ägna sig åt smidet på heltid från och med januari 2022.

I smedjan skapar han handsmidda produkter med stor respekt för traditionellt hantverk och gamla maskiner. Förr arbetade smeden ofta tillsam-

mans med en slagdräng, eftersom det ibland behövdes både extra kraft och fler händer för att forma järnet. Andreas arbetar ensam och tar därför hjälp av gamla maskiner. Två av dessa är en handvevad skruvpress och en antik fjäderhammare. Skruvpressen hjälper honom när han behöver en extra hand, medan fjäderhammaren ger den kraft som krävs när handkraften inte räcker till.

– Mitt mål är att skapa hållbara och tidlösa produkter som får användas länge – gärna så länge att de en dag kan gå vidare till nästa generation. Varje produkt tillverkas av mig i smedjan i Lännäs socken. Eftersom produkterna formas för hand får varje exemplar sin egen unika karaktär, säger Andreas på Hammars Smedja.

I Birgittas fotspår

ra livsmedelskedjorna. Detta var innan begreppet matsvinn var känt och om tomaterna inte hade en speciell form, färg och storlek så gick de inte att sälja, berättar Charlotta Tunhov Grönstedt som är Birgittas dotter och idag driver företaget vidare tillsammans med sin far, Hans Tunhov.

Efter lite olika försök hemma i köket tog Birgitta fram ett recept på tomatmarmelad. På sin första marknad, en liten sockenmässa, sålde hon slut på marmeladen på några timmar och fick mersmak att utveckla fler produkter. Tyvärr gick hon bort i cancer efter några år men hennes recept finns samlade i en receptbok. Idag har Charlotta och hennes personal fortsatt produktionen samt försäljning till utvalda återförsäljare runt om i landet. Man håller fortfarande till i lilla Glömminge på

Öland och tillverkar i ett livsmedelskök på gården.

– Det känns otroligt att vi redan har funnits i så många år, tiden har gått så fort, säger Charlotta. Att jobba närproducerat, med lokala råvaror och småskaligt är några av företagets prioriteringar. Jordgubbarna, tomaterna, löken m m kommer alla från lokala odlare. Alla i matboden är också med i hela produktionskedjan vilket ger en trygghet för kunderna. Nu tillverkas också helt ekologiska produkter. Det känns som en naturlig utveckling och ett steg i rätt riktning.

– Det är alltid härligt att möta våra kunder och få höra om hur de använder våra produkter. Sedan är ju våra fina burkar också mycket uppskattade julklappar och för många ett måste på julbordet.

Birgittas Matbod startade 2001 i Glömminge på Öland. Den första produkten som Birgitta tog fram, tomatmarmelad med citron och ingefära, är fortfarande storsäljaren.

– Mamma fick tomater av en lokal odlare som han inte kunde sälja till de sto-

Lenas instickade värld

Färg och form är Lena Nyströms element. Det är viktigt att rätt färger kommer bredvid varandra, för det är ofta det som avgör om det blir bra.

– Jag har hållit på hela mitt liv på heltid med att sticka koftor, sjalar, mössor, vantar och skosnören på min stickmaskin, säger Lena. Och stickat in lampor, pallar, piassavakvaster m m. Allt som gör livet roligt. Håller på jämt.

Lena bor i Uppsala men på sommaren bor hon i Björke på Gotland. Där har hon även sin sommarbutik INSTICKAT. (Heter även Instickat på Instagram). I Uppsala är hon med i kollektivbutiken Öster om ån. Även medlem i en kollektiv butik – Hantverket – i Öregrund på sommaren.

– Mitt signum är min Latmask som finns som nyckelring, på mina barnmössor

och på mina instickade borstar. Jag har även en webbshop, berättar Lena.

– Att sticka in saker är väldigt kul, jag söker ofta efter saker och former att sticka in. Mina stickade lampor, tex, ger en mjuk känsla och släpper igenom ett skönt ljus. Stolar och pallar är mina favoritobjekt. Sen tycker jag om att "bygga" stickade miljöer – en hall eller kanske en trädgårdsbod. En vår började jag med mina instickade trädgårdredskap. Jag vill att man ska bli glad av mina trädgårdsredskap och att det ska vara skönt att hålla i.

Ett år skulle Lena stå på Formexmässan och letade då efter roliga skosnören till sina kängor, men hittade inga. Då stickade hon ett par egna multifärgade skosnören, och sen var det kört. Skosnörena blev otroligt populära, och sen har det rullat på.

Slottsvisningar under julmässan

Passa på att få se mer av slottet under julmässan. Guidade visningar för 120 kr per person. Biljetter köpes med fördel i förväg på Ekenäs Slotts hemsida (<https://www.ekenasslott.se>) eller på plats i slottscaféet. Där finns också aktuella tider för guidningar.

Middagstips från Knektgården Thé & Kryddor

PASTA MED LÖVBIFF

400 g lövbiff
1 st gul lök
2 msk smör
3-4 tsk Knektens PepparMix
2 dl färskost neutral

Börja med att strimla lövbiffen. Skiva löken. Stek lök och biff i smöret. Tillsätt färskost och sedan Knektens PepparMix. Smaka av så att du får önskad hetta i såsen.

Testa receptet från **EVAS SKAFFERI** på en god saffranskaka:

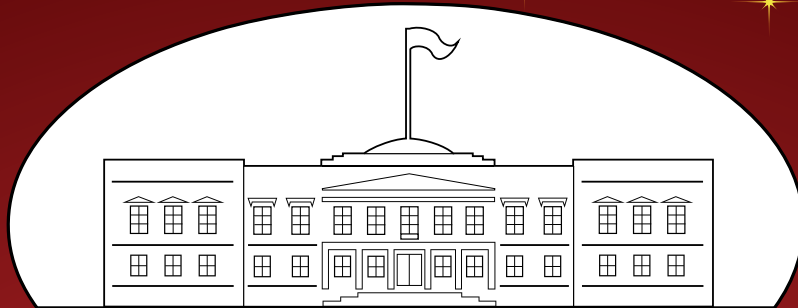
Evas saffranskaka

1 dl raps- eller matolja
2,25 dl socker
2 ägg
3,5 dl mjöl
1 msk bakpulver
en nypa salt
0,5 g mald saffran
2 dl filmjöl

1. Blanda olja och socker, rör ner äggen.
2. I en separat skål blandas mjöl, bakpulver, salt och saffran. Häll detta i äggblandningen och rör ihop. Häll i filmjölken och blanda.
3. Häll smeten i en smord och bröad form.
4. Grädda i 175 grader, cirka 30-40 min. Prova med en sticka.

VÄLKOMMEN TILL

SVENSKA SLOTTSMÄSSOR

Våra stämningsfulla julmässor bjuder på genuint småskaligt hantverk av yttersta kvalitet. Runt om i slott och annex träffar du hantverkare som visar fantastiska alster i ull, trä, keramik, smide m.m. Och våra stora matbodar dignar av lokala delikatesser samt julens alla läckerheter. Provsma, inspireras, och köp hem till julbordet eller ge bort i julklapp!

Men på en julmässa ska det inte bara finnas bra hantverk och god mat – det handlar om en helhetsupplevelse där vi vill att ni ska få uppleva dofter, smaker, ljud, ljus och en atmosfär som förnimmer känslan av julen. Upplevelser för alla sinnen.

Just så ska det vara att besöka någon av Svenska Slottsmässors julmässor.

Österbybruk	9–11/10
Åminne Bruk	16–18/10
Julita Gård	23–25/10
Mårbacka	29/10–1/11
Hellekis säteri	6–8/11
Gasklockorna	6–8/11
Ekenäs slott	12–15/11
Taxinge Näsby	13–15/11
Taxinge Näsby	19–22/11
Koberg	19–22/11
Kalmar Slott	26–29/11
Hovstallet	4–6/12
Båtsmansgränd	11–13/12

Läs mer på www.svenska-slottsmassor.se